

Rada
Európskej únie

V Bruseli 5. júna 2023
(OR. en)

9636/23
ADD 1

LIMITE

CORLX 522
CFSP/PESC 751
COTER 103
CONOP 41
CONUN 126
COARM 121

POZNÁMKA

Predmet: ROZHODNUTIE RADY o podpore Únie pre všeobecné uplatňovanie
a účinné vykonávanie Medzinárodného dohovoru o potláčaní činov
jadrového terorizmu (ICSANT)
– príloha

PRÍLOHA

Podpora všeobecného uplatňovania a účinného vykonávania Medzinárodného dohovoru o potláčaní činov jadrového terorizmu

Zhrnutie

Kontext

Medzinárodný dohovor o potláčaní činov jadrového terorizmu (ICSANT) z roku 2005 je jedným z 19 medzinárodných právnych nástrojov na boj proti terorizmu, ktoré sú nevyhnutné pre medzinárodný mier a bezpečnosť. Dohovor ICSANT má k marcu 2023 120 zmluvných strán, čo znamená, že dohovorom ešte nie je chránená viac ako jedna tretina sveta. Aby sa dosiahol plný potenciál dohovoru ICSANT a zabránilo existencii útočísk a právnych medzier, je potrebné ďalej sledovať hlavný cieľ, ktorým je všeobecné uplatňovanie dohovoru. Stať sa zmluvnou stranou je však len prvým nevyhnutným krokom, zásadne dôležité je aj účinné vykonávanie (na legislatívnej a technickej úrovni).

Pristúpenie k dohovoru ICSANT si vyžaduje prijatie potrebných vnútroštátnych vykonávacích právnych predpisov s cieľom zabezpečiť, aby sa všetky požiadavky stanovené v dohovore primerane transponovali do vnútroštátnych právnych systémov. Zaistí sa tým komplexné právne pokrytie trestných činov spojených s jadrovým alebo iným rádioaktívnym materiálom vrátane teroristických činov, ako aj mechanizmy na predchádzanie takémuto konaniu a reakciu naň.

Prvý projekt medzi Európskou úniou a Organizáciou Spojených národov o podpore všeobecného uplatňovania a účinného vykonávania Medzinárodného dohovoru o potláčaní činov jadrového terorizmu sa začal v roku 2019 a bude dokončený v júni 2023. Tento projekt predstavuje dôležité mnohostranné bezpečnostné partnerstvo, ktoré slúži na riešenie pretrvávajúcej hrozby, že neštátne subjekty získajú alebo použijú jadrový alebo iný rádioaktívny materiál na teroristické účely alebo na účely inej trestnej činnosti. Je to obzvlášť dôležité v čase, keď sa otázky jadrovej bezpečnosti venuje na celom svete väčšia politická pozornosť.

Odôvodnenie projektu

Dohovor ICSANT zostáva veľmi dôležitý nielen pre krajiny s jadrovým materiálom a jadrovými programami, ale aj pre všetky ostatné krajiny, keďže sa vzťahuje aj na iný rádioaktívny materiál bežne používaný okrem iného v medicíne, priemysle a poľnohospodárstve. Z tohto dôvodu potrebné pokračovať v presadzovaní a podpore všeobecného uplatňovania a účinného vykonávania dohovoru, a to poukazovaním na výhody, ktoré majú všetky štáty z prístúpenia k zmluve a z predchádzania a zákazu teroristickej a inej trestnej činnosti neštátnych subjektov zahŕňajúcej jadrový alebo iný rádioaktívny materiál. V tejto súvislosti Európska únia a Organizácia Spojených národov opäť nadviažu partnerstvo v rámci nového projektu na podporu všeobecného uplatňovania a účinného vykonávania Medzinárodného dohovoru o potláčaní činov jadrového terorizmu.

Cieľ projektu

Cieľom projektu je zabrániť existencii útočísk pre tých, ktorí páchajú alebo chcú páchať teroristické alebo iné trestné činy zahŕňajúce jadrový alebo iný rádioaktívny materiál, a to podporou všeobecného uplatňovania a účinného vykonávania dohovoru ICSANT.

Trvanie projektu

1. júl 2023 – 30. jún 2026 (36 mesiacov)

Geografický rozsah pôsobnosti projektu

Globálny, regionálny, národný

Projektový prístup

Tento projekt bude vykonávať útvar predchádzania terorizmu Úradu Organizácie Spojených národov pre drogy a kriminalitu (UNODC) prostredníctvom svojho programu prevencie chemického, biologického, rádiologického a jadrového (CBRN) terorizmu a Úrad OSN pre boj proti terorizmu (UNOCT) prostredníctvom programu strediska OSN pre boj proti terorizmu (UNCCT) zameraného na prevenciu a reakciu v oblasti zbraní hromadného ničenia/chemického, biologického, rádiologického a jadrového terorizmu, v úzkej spolupráci s príslušnými úradmi v teréne a prípadne aj medzinárodnými a mimovládnymi organizáciami vrátane delegácií Európskej únie, iniciatívy zameranej na centrá excelentnosti EÚ v oblasti zmierňovania CBRN rizík (EU CBRN CoE), Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (MAAE), Medziregionálneho výskumného inštitútu OSN pre trestnú činnosť a spravodlivosť (UNICRI), Úradu Organizácie Spojených národov pre otázky odzbrojenia (UNODA) a skupiny expertov výboru Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov zriadeného podľa rezolúcie č. 1540 (2004).

Projekt sa rozdelí na dve zložky, z ktorých jednu bude vykonávať UNODC a druhú UNOCT/UNCCT v súlade s ich mandátmi a odbornými znalosťami. Výsledkom bude, že niektoré výstupy a činnosti bude zabezpečovať UNODC, zatiaľ čo iné bude zabezpečovať UNOCT/UNCCT. V niektorých prípadoch budú zapojené oba subjekty.

Projekt bude vychádzať z činností a nástrojov vytvorených počas projektu stanoveného v rozhodnutí Rady (SZBP) 2018/1939 z 10. decembra 2018.

Uskutoční sa v súlade s príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov a s Globálnou stratégiou OSN pre boj proti terorizmu (GCTS), v ktorých sa osobitne zdôrazňuje, že všetky opatrenia na boj proti terorizmu musia byť v súlade s medzinárodnými záväzkami v oblasti ľudských práv. Do projektu sa začlenia existujúce medzinárodné normy a štandardy v oblasti ľudských práv, ako sú obsiahnuté v zmluvách, obyčajovom práve a iných nástrojoch.

Projekt sa bude vykonávať rodovo citlivým spôsobom, čiže počas celého jeho trvania sa bude zohľadňovať rodové hľadisko. Projekt podporí rodové hľadisko a začlení rodový rozmer do svojej metodiky a v čo najväčšej možnej miere zabezpečí pre ženy a mužov rovnaké príležitosti na účasť na všetkých podujatiach projektu, pričom sa zdôraznia prínosy zamestnávania štátnych úradníčiek vo vnútroštátnych inštitúciách. Všetka spätná väzba získaná z prieskumov a testov pred seminárom a po ňom bude rozčlenená podľa rodu, aby sa zabezpečilo, že projekt bude schopný zachytiť a vykazovať postoje úradníčiek. V rámci ukazovateľov projektu sa budú zbierať a vykazovať údaje rozčlenené podľa rodu.

UNODC a UNOCT budú podľa potreby koordinovať vykonávanie svojich činností.

Vždy, keď bude v súvislosti s vykonávaním činností potrebná externá expertíza, sa budú UNODC a UNOCT usilovať zapojiť odborníkov z členských štátov Európskej únie.

Projekt bude zahŕňať spoluprácu s medzinárodným spoločenstvom a vnútroštátnymi orgánmi vrátane parlamentov, ministerstiev spravodlivosti a iných relevantných zainteresovaných strán s cieľom podporiť všeobecné uplatňovanie dohovoru ICSANT, poukázať na význam jeho dodržiavania a budovať kapacity na jeho účinné vykonávanie.

Výsledky projektu

Výsledok č. 1: Väčší počet štátov, ktoré zvažujú/iniciujú/realizujú postupy, aby sa stali zmluvnými stranami ICSANT, a zvýšené povedomie a znalosti prijímateľov (osoby zodpovedné za tvorbu politík a prijímanie rozhodnutí na národnej úrovni vrátane poslancov parlamentov) a na medzinárodných fórach o dohovore ICSANT. Podľa potreby sa využívajú synergie s inými príslušnými medzinárodnými právnymi nástrojmi (CPPNM, ACPPNM, rezolúcia BR OSN č. 1540).

Výsledok č. 2: Zlepšené vnútroštátne právne predpisy a kapacity predstaviteľov trestného súdnictva a iných príslušných štátnych zainteresovaných strán v prijímateľských krajinách, pokiaľ ide o vyšetrovanie, stíhanie a rozhodovanie v prípadoch, v ktorých by bol dohovor ICSANT relevantný.

Výsledok č. 3: Posilnené politiky, praktiky a postupy na predchádzanie hrozbe toho, aby neštátne subjekty vrátane teroristov získavali, mali v držbe a/alebo používali jadrový alebo iný rádioaktívny materiál, na odhaľovanie tejto hrozby a na reakciu na ňu, a lepšie znalosti o hrozbe rádiologického a jadrového terorizmu a inej trestnej činnosti zahŕňajúcej takéto materiály.

Výsledok č. 4: Posilnená vnútroštátna a medzinárodná spolupráca vrátane výmeny informácií v rámci zmluvných strán a medzi nimi pri navrhovaní a prijímaní účinných a praktických opatrení na účinné vykonávanie dohovoru.

Výstupy a činnosti projektu

Výsledok č. 1: Väčší počet štátov, ktoré zvažujú/iniciujú/realizujú postupy, aby sa stali zmluvnými stranami ICSANT, a zvýšené povedomie a znalosti prijímateľov (osoby zodpovedné za tvorbu politik a prijímanie rozhodnutí na národnej úrovni vrátane poslancov parlamentov) a na medzinárodných fórach o dohovore ICSANT. Podľa potreby sa využívajú synergie s inými príslušnými medzinárodnými právnymi nástrojmi (CPPNM, ACPNM, rezolúcia BR OSN č. 1540).

Výstup 1.1: Poukazovanie na význam všeobecného uplatňovania a účinného vykonávania dohovoru ICSANT prostredníctvom zviditeľňovania a podpory príslušných podujatí a prispievania k nim

Činnosť 1.1.1: Spustenie projektu a prezentácia výsledkov predchádzajúcich činností (UNODC/UNOCT)

UNODC a UNOCT/UNCCT zorganizujú podujatie na spustenie projektu vo Viedni a v New Yorku, na ktoré pozvú miestne stále misie členských štátov. Realizujúce subjekty sa budú usilovať o zapojenie zástupcov kľúčových členských štátov, a to tak z Európskej únie, ako aj z cieľových regiónov, s cieľom stimulovať záujem o tento druhý projekt a jeho dynamiku a uľahčiť vykonávanie na vnútroštátnej a regionálnej úrovni. Tieto podujatia budú tiež príležitosťou podeliť sa o výsledky a poznatky získané z predchádzajúceho projektu.

Činnosť 1.1.2: Propagácia štúdie o dôvodoch členských štátov Organizácie Spojených národov nestáť sa zmluvnou stranou dohovoru ICSANT a nástrojov na jeho účinné vykonávanie (UNOCT), ako aj o súvisiacich výzvach

UNOCT/UNCCT zorganizujú tri (3) zasadnutia s cieľom propagovať a šíriť štúdiu o dôvodoch členských štátov Organizácie Spojených národov nestáť sa zmluvnou stranou dohovoru ICSANT a nástrojov na jeho účinné vykonávanie, ako aj o súvisiacich výzvach, ktorá bola vypracovaná počas projektu ICSANT, ktorý sa skončí v júni 2023. Štúdia prispieva k hlbšiemu pochopeniu dôvodov, pre ktoré sa členské štáty nestávajú zmluvnou stranou ICSANT, a súvisiacich výziev a poskytuje niekoľko odporúčaní, ako zabezpečiť lepšie dodržiavanie dohovoru a jeho účinné vykonávanie. UNOCT/UNOCT sa zameria predovšetkým na kľúčové členské štáty, ktoré by mohli ťažiť z výsledkov a usmernení štúdie.

Činnosť 1.1.3: Viditeľnosť, presadzovanie a podpora podujatí súvisiacich s dohovorom ICSANT, ktoré organizujú iné organizácie (UNODC/UNOCT)

UNODC a UNOCT/UNCCT budú v rámci svojich mandátov a v závislosti od potreby prispievať odbornými znalosťami a propagovať dohovor ICSANT a svoju prácu v rámci projektu na príslušných medzinárodných fórach, ako sú podujatia, ktoré sú organizované alebo ktoré súvisia s:

- medzinárodnými právnymi rámcami, okrem iného aj Dohovorom o fyzickej ochrane jadrových materiálov a jeho zmenou, rezolúciou Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 1540 (2004), Zmluva o nešírení jadrových zbraní;
- medzinárodnými organizáciami vrátane MAAE, Medzinárodnej organizácia kriminálnej polície (INTERPOL), UNICRI, Inštitútu OSN pre výskum odzbrojenia (UNIDIR), UNODA, Úrad OSN pre právne záležitosti (OLA);
- občianskou spoločnosťou vrátane mimovládnych organizácií;
- medzinárodnými iniciatívami vrátane centier excelentnosti EÚ v oblasti CBRN, globálneho partnerstva proti šíreniu zbraní a materiálov hromadného ničenia, iniciatívy v oblasti jadrovej hrozby a globálneho paktu OSN pre koordináciu boja proti terorizmu.

Výstup 1.2: Podpora a posilnenie dodržiavania dohovoru ICSANT a synergií s inými relevantnými medzinárodnými právnymi nástrojmi

Činnosť 1.2.1: Podpora dodržiavania dohovoru prostredníctvom návštev v jednotlivých krajinách (UNODC)

UNODC využije svoju rozsiahlu osvetovú činnosť zameranú na všeobecné uplatňovanie a svoju rozsiahlu sieť úradov v teréne a zorganizuje osem (8) návštev v štátoch, ktoré ešte nie sú zmluvnými stranami dohovoru ICSANT a ktoré by na základe analýzy UNODC a predchádzajúcej angažovanosti mali najväčší úžitok z osobných konzultácií v hlavnom meste. UNODC do návštev krajín podľa potreby zapojí príslušné vnútroštátne zainteresované strany vrátane poslancov parlamentov.

Činnosť 1.2.2: Podpora dodržiavania dohovoru prostredníctvom spolupráce s národnými parlamentmi členských štátov, ktoré nie sú zmluvnými stranami ICSANT (UNOCT)

UNOCT/UNCCT zorganizujú tri (3) národné podujatia, ktorých účelom bude spoločná osvetová činnosť vo vzťahu k parlamentom členských štátov, ktoré ešte nie sú zmluvnými stranami dohovoru. Na brífingy sa prizvú aj ďalšie relevantné zainteresované strany vrátane ministerstva zahraničných vecí, ministerstva spravodlivosti, regulačných orgánov v jadrovej oblasti a orgánov presadzovania práva. Tieto podujatia na vnútroštátnej úrovni sa zamerajú na význam dohovoru ICSANT pre posilnenie jadrovej bezpečnosti, komplementaritu a synergie s inými medzinárodnými právnymi nástrojmi, prínosy dodržiavania dohovoru a riziká spojené s jeho nedodržiavaním, osvedčené implementačné postupy a hrozbu terorizmu páchaného s využitím jadrového a rádioaktívneho materiálu. UNOCT/UNCCT bude v spolupráci s programom UNOCT pre parlamentnú angažovanosť v oblasti predchádzania a boja proti terorizmu, ktorého programová kancelária sa nachádza v Dauhe, úzko spolupracovať s medzinárodnými a regionálnymi parlamentnými organizáciami s cieľom podporovať dodržiavanie dohovoru.

Činnosť 1.2.3: Podpora dodržiavania dohovoru prostredníctvom regionálnych seminárov (UNODC)

Na účely zvýšenia udržateľnosti úsilia o všeobecné uplatňovanie, ktoré sa vyvinulo v rámci prvého projektu EÚ v oblasti dohovoru, zorganizuje UNODC štyri (4) nadväzujúce virtuálne regionálne, medziregionálne a subregionálne semináre pre tvorcov politík a tvorcov rozhodnutí zo štátov, ktoré ešte nie sú zmluvnými stranami dohovoru ICSANT, (tri (3) v angličtine, jeden (1) vo francúzštine).

Virtuálne semináre budú v záujme udržateľnosti vychádzať z činností vykonaných v rámci predchádzajúceho rozhodnutia Rady. Pred seminármi a počas nich sa podľa potreby využijú príslušné materiály vypracované v rámci projektu, ako sú príručky elektronického vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj elektronické materiály na zvyšovanie povedomia (ktoré sú už k dispozícii vo všetkých šiestich úradných jazykoch OSN). Semináre sa popri dohovore ICSANT budú zaoberať súčinnosťou s Dohovorom o fyzickej ochrane jadrových materiálov a jeho zmenou, ako aj s rezolúciou BR OSN č. 1540 (2004) a zúčastnia sa na nich aj relevantné zainteresované strany (napr. MAAE). UNODC bude štáty nabádať, aby medzi účastníkov virtuálnych seminárov zaradili aj poslancov parlamentov.

Činnosť 1.2.4: Druhý spoločný seminár MAAE a UNODC na podporu všeobecného uplatňovania dohovoru ICSANT a zmeny dohovoru CPPNM (UNODC)

Na základe úspešného prvého spoločného podujatia, ktoré sa konalo 11. – 12. novembra 2021, zorganizujú UNODC a MAAE druhé podujatie tohto druhu. Podujatie sa uskutoční vo Viedni (Rakúsko).

Činnosť 1.2.5: Podpora dodržiavania dohovoru prostredníctvom podujatia na vysokej úrovni, ktoré sa uskutoční popri medzinárodnej konferencii MAAE o jadrovej bezpečnosti v roku 2024 (UNODC)

UNODC v nadväznosti na svoje úspešné sprievodné podujatie, ktoré sa konalo v roku 2020 popri medzinárodnej konferencii MAAE o jadrovej bezpečnosti (ICONS), usporiada v roku 2024 podujatie na vysokej úrovni na najbližšom zasadnutí ICONS vo Viedni (Rakúsko). Konferencia ICONS je kľúčovým zhromaždením v oblasti jadrovej bezpečnosti, ktoré zahŕňa ministerský segment a vedecký a technický program, a je teda priestorom na politické diskusie na vysokej úrovni a paralelné technické zasadnutia. Na poslednom zasadnutí konferencie v roku 2020 sa zúčastnilo viac ako 57 ministrov a viac ako 2000 expertov z viac ako 130 krajín a 35 medzinárodných organizácií.

Činnosť 1.2.6: Podpora dodržiavania dohovoru prostredníctvom podujatia na vysokej úrovni, ktoré sa uskutoční popri stretnutí Týždeň boja proti terorizmu v New Yorku (UNOCT)

Počas Týždňa boja proti terorizmu v Organizácii Spojených národov v New Yorku, čo je prestížne stretnutie, na ktorom sa každé dva roky zúčastňujú členské štáty a medzinárodní partneri v oblasti boja proti terorizmu, zorganizuje UNOCT/UNCCT podujatie na vysokej úrovni.

Činnosť 1.2.7: Sprievodné podujatie o ľudskoprávných rozmeroch vykonávania dohovoru ICSANT (UNODC/UNOCT)

UNODC a UNOCT uskutočnia sprievodné podujatie venované ľudskoprávnym ustanoveniam dohovoru ICSANT. Pozvaní rečníci budú zahŕňať osobitného spravodajcu pre podporu a ochranu ľudských práv a základných slobôd v boji proti terorizmu a zástupcov iných medzivládnych a mimovládnych organizácií. Toto podujatie bude založené okrem iného na osnovách právneho vzdelávania UNODC v oblasti boja proti terorizmu č. 4 venovaných otázkam ľudských práv a reakcie trestnej justície na terorizmus, ako aj na osnovách právneho vzdelávania UNODC v oblasti boja proti terorizmu č. 1 venovaných otázke boja proti terorizmu v kontexte medzinárodného práva.

Výsledok č. 2: Zlepšené vnútroštátne právne predpisy a kapacity predstaviteľov trestného súdnictva a iných príslušných štátnych zainteresovaných strán v prijímateľských krajinách, pokiaľ ide o vyšetrovanie, stíhanie a rozhodovanie v prípadoch, v ktorých by bol dohovor ICSANT relevantný.

Výstup 2.1: Legislatívna pomoc poskytnutá žiadajúcim štátom

Činnosť 2.1.1: Relevantná legislatívna pomoc s cieľom uviesť do účinnosti ustanovenia dohovoru ICSANT a umožniť pracovníkom v prvej línii, orgánom presadzovania práva, prokurátorom a súdnictvu (UNODC) uplatňovať právo

UNODC bude príslušnú legislatívnu pomoc žiadajúcim štátom poskytovať prostredníctvom administratívnych kontrol, a to na požiadanie a v závislosti od potrieb, pričom bude vychádzať zo spoločných modelových trestnoprávných ustanovení UNODC-u v oblasti boja proti jadrovému terorizmu, dotazníka sebahodnotenia, ktorý vypracoval UNODC a ktorý sa nachádza na webovom sídle dohovoru ICSANT, príručky UNODC o vzájomnej právnej pomoci a vydávaní a nástroja UNODC na podávanie žiadostí o vzájomnú právnu pomoc, osvedčených postupov identifikovaných prostredníctvom zhrnutia vnútroštátnych vykonávacích právnych predpisov UNODC podľa článku 2 dohovoru ICSANT, ako aj nástrojov, ktoré má vypracovať UNODC v rámci výstupu 2.3. UNODC príjemcov informuje o možnosti predložiť navrhované legislatívne zmeny poslancom parlamentov.

Výstup 2.2: Posilnenie schopnosti vnútroštátnych systémov trestnej justície predchádzať trestným činom súvisiacim s dohovorom ICSANT, odhaľovať, potláčať, vyšetrovať a stíhať tieto trestné činy a rozhodovať o nich

UNODC zorganizuje päť (5) vnútroštátnych seminárov pre absolventov centier justičného vzdelávania a odbornej prípravy a desať (10) webinárov o rôznych aspektoch uplatňovania dohovoru ICSANT. UNODC sa pritom bude opierať o dlhodobé, preukázateľné odborné znalosti v danej oblasti, ktoré získal v rámci svojho programu prevencie CBRN terorizmu v súlade s mandátom, ktorý UNODC udelilo Valné zhromaždenie OSN.

Činnosť 2.2.1: Vnútroštátne semináre pre centrá justičného vzdelávania a odbornej prípravy (UNODC)

UNODC uskutoční päť (5) seminárov pre centrá justičného vzdelávania a odbornej prípravy v štátoch, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru, s cieľom zvýšiť ich schopnosť účinne vykonávať dohovor ICSANT a zvyšovať o informovanosť o ňom. Na seminároch sa okrem iného predstaví príručka, v ktorej sa uvádzajú fiktívne prípady trestných činov podľa dohovoru ICSANT, a iné materiály, ktoré vypracoval UNODC vrátane materiálov vypracovaných v rámci výstupu 2.3, pričom sa bude uplatňovať metodika odbornej prípravy školiťel'ov s cieľom zabezpečiť udržateľnosť.

Činnosť 2.2.2: Séria webinárov (UNODC)

UNODC uskutoční desať (10) webinárov o rôznych kľúčových aspektoch dohovoru ICSANT, ako je jurisdikcia, vydávanie, ľudské práva a uchovávanie dôkazov. Webináre sa uskutočnia vo viacerých jazykoch. Prizvú sa aj ďalšie medzinárodné subjekty, ako napríklad MAAE, INTERPOL, centrá excelentnosti EÚ v oblasti CBRN a výbor rezolúcie č. 1540. Záznamy z webinára budú k dispozícii online, aby sa zabezpečila udržateľnosť. V pozvánkach zaslaných na stále misie sa podporí účasť relevantných vnútroštátnych zainteresovaných strán vrátane poslancov parlamentov.

Výstup 2.3: Vývoj, aktualizácia, rozšírenie a/alebo špecializácia nástrojov technickej pomoci

Činnosť 2.3.1: Webové sídlo dohovoru ICSANT (UNODC)

Webové sídlo UNODC venované dohovoru ICSANT (unodc.org/icsant) sa stalo referenčným bodom pre odborníkov z praxe na celom svete, keďže obsahuje všetky dostupné zdroje týkajúce sa dohovoru vrátane jeho procesnej histórie, stavu dodržiavania, analytických článkov, súboru vykonávacích právnych predpisov na úrovni štátov, nástrojov na budovanie kapacít a súvisiacej technickej a legislatívnej pomoci UNODC. Od jeho spustenia v septembri 2021 navštívilo toto webové sídlo viac ako 10 000 používateľov. UNODC bude webové sídlo udržiavať, pravidelne aktualizovať a ďalej naplňať obsahom vo všetkých úradných jazykoch OSN (arabčina, čínština, angličtina, francúzština, ruština a španielčina). Na webovom sídle sa napríklad budú nachádzať všetky novovytvorené nástroje, správy o podujatiach a ďalšie vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa vykonáva článok 2 dohovoru ICSANT.

Bude sa na ňom tiež nachádzať databáza určených orgánov dohovoru ICSANT (podľa výstupu 4.1).

Činnosť 2.3.2: Špecializované nástroje technickej pomoci (UNODC)

UNODC vyvinie a uverejní v tlačenej a elektronickej podobe (na webovom sídle dohovoru ICSANT – unodc.org/icsant) ďalšie špecializované nástroje technickej pomoci týkajúce sa dohovoru vo všetkých šiestich úradných jazykoch OSN. Materiály budú zahŕňať:

- súbory nástrojov pre rôzne aspekty dohovoru (napr. právomoc, ľudské práva, zaistenie a ochrana materiálu mimo regulačnej kontroly a medzinárodná spolupráca)
- súbor nástrojov pre synergie s dohovorom o fyzickej ochrane jadrových materiálov (CPPNM) a jeho zmenou
- súbor nástrojov pre synergie s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 1540 (2004)
- súbor nástrojov pre vzorové trestnoprávne ustanovenia týkajúce sa trestných činov, na ktoré sa vzťahujú dohovory ICSANT a CPPNM a jeho zmena, ktorý spoločne vypracovali MAAE a UNODC

Činnosť 2.3.3: Video o procesnej histórii a hlavných ustanoveniach dohovoru ICSANT (UNODC)

Úrad UNODC vyhotoví video, v ktorom sa vysvetlí procesná história a hlavné ustanovenia dohovoru ICSANT. Video bude obsahovať svedectvá viacerých štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru, a iných zainteresovaných strán, pričom sa zabezpečí geografická a rodová rovnováha a zdôrazní význam dohovoru ICSANT. Video bude dostupné vo všetkých šiestich úradných jazykoch OSN na webovom sídle dohovoru ICSANT (UNODC) (unodc.org/icsant).

Výsledok č. 3: Posilnené politiky, praktiky a postupy na predchádzanie hrozbe toho, aby neštátne subjekty vrátane teroristov získavali, mali v držbe a/alebo používali jadrový alebo iný rádioaktívny materiál, na odhaľovanie tejto hrozby a na reakciu na ňu, a lepšie znalosti o hrozbe rádiologického a jadrového terorizmu a inej trestnej činnosti zahrňajúcej takéto materiály.

Výstup 3.1: Posilnenie schopnosti členských štátov predchádzať nadobúdaniu, držbe a/alebo používaniu jadrového alebo iného rádioaktívneho materiálu, odhaľovať ich a reagovať na ne

UNOCT/UNCCT zorganizujú štyri (4) regionálne semináre a simulačné cvičenia s cieľom vybudovať kapacity členských štátov v boji proti jadrovému terorizmu v Afrike, Strednej Ázii a Kaukaze a v juhovýchodnej a východnej Európe. Regionálnymi seminármi a simulačnými cvičeniami sa posilnia kapacity členských štátov v oblasti odhaľovania, forenznej analýzy, reakcie a zmierňovania v súvislosti s rádiologickým a jadrovým terorizmom vrátane využitia prispôbenej metodiky, ktorá vnútroštátnym orgánom pomôže účinne vykonávať dohovor ICSANT a posilňovať medzinárodnú spoluprácu, čím sa preukáže, že byť zmluvnou stranou dohovoru je dôležité. Seminármi sa podporí identifikácia regionálnych šampiónov a výmena osvedčených postupov „juh – juh“. Výber krajín bude zakladať okrem iného na zisteniach a záveroch vyplývajúcich zo spoločného globálneho hodnotenia hrozieb neštátnych subjektov a potenciálneho použitia CBRNE materiálov z ich strany, ktoré vypracujú UNOCT/UNCCT-INTERPOL.

Činnosť 3.1.1: Regionálne semináre a simulačné cvičenia zamerané na budovanie kapacít členských štátov v boji proti jadrovému terorizmu (UNOCT)

UNOCT/UNCCT zorganizujú štyri (4) regionálne semináre a simulačné cvičenia zamerané na budovanie kapacít v týchto oblastiach:

Boj proti rádiologickému a jadrovému terorizmu so zameraním na odhaľovanie s cieľom vybudovať kapacity v oblasti odhaľovania s dôrazom na identifikáciu a uplatňovanie osvedčených postupov na detekciu rádiologického/jadrového materiálu pomocou informácií a nástrojov prispievajúcich k budovaniu kapacít v oblasti boja proti rádiologickému a jadrovému terorizmu, pokiaľ ide o riadenie bezpečnosti hraníc.

Boj proti rádiologickému a jadrovému terorizmu so zameraním na forenznú analýzu s cieľom vybudovať kapacity v oblasti detekčnej foreznej analýzy so zameraním na preukázanie významu jadrovej foreznej analýzy, koordináciu medzi agentúrami, prispievanie k budovaniu kapacít v oblasti boja proti rádiologickému a jadrovému terorizmu.

Boj proti rádiologickému a jadrovému terorizmu so zameraním na reakciu a zmiernovanie s cieľom vybudovať kapacity v oblasti reakcie a zmiernovania so zameraním na schopnosť účinne, včas a koordinovane reagovať na teroristické incidenty, ktorých súčasťou je jadrový alebo iný rádioaktívny materiál, ako základný prvok rámca fyzickej ochrany jadrových materiálov a jadrových zariadení.

Výstup 3.2: Zlepšenie znalosti a chápania hrozieb rádiologického a jadrového terorizmu zo strany členských štátov

UNOCT/UNCCT zorganizujú štyri (4) prezenčné cielené vnútroštátne školenia pre štyri (4) členské štáty s cieľom vybudovať kapacity na boj proti rádiologickému a jadrovému terorizmu. Uvedenou odbornou prípravou sa posilní schopnosť členských štátov okrem iného chápať riziko a hrozby, vypracúvať protipatrenia, vykonávať reakciu na incidenty a identifikovať a chrániť kritickú infraštruktúru a kľúčové zdroje. Pokiaľ ide o tieto činnosti, UNOCT/UNCCT budú ťažiť z rozsiahlych skúseností z portfólia odbornej prípravy vyvinutej a vykonávanej v rámci Globálneho programu pre prevenciu a reakciu v súvislosti so zbraňami hromadného ničenia (ZHN)/chemickým, biologickým, rádiologickým a jadrovým (CBRN) terorizmom, v rámci ktorého sa vyškolovalo viac ako 1 500 úradníkov.

Činnosť 3.2.1: Vnútroštátny prezenčný výcvik zameraný na boj proti rádiologickému a jadrovému terorizmu (UNOCT)

UNOCT/UNCCT budú spolupracovať s členskými štátmi na určení vhodnej odbornej prípravy v oblasti boja proti terorizmu podľa ich priorít a potrieb takto:

Vnútroštátna odborná príprava – základný kurz na tému rádiologických a jadrových hrozieb, ktorý umožní personálu účinne reagovať na rádiologickú a jadrovú scénu a poskytne odporúčania pre zásahových pracovníkov, aby mohli pracovať v prostredí, v ktorom sa vyskytujú potenciálne nebezpečné rádiologické a jadrové látky.

Vnútroštátna odborná príprava – mierne pokročilý kurz na tému rádiologických a jadrových hrozieb zahŕňajúci relevantné témy súvisiace s rádiologickými a jadrovými hrozbami. Bude zahŕňať praktické demonštrácie a cvičenia a vyvrcholí realistickými scenármi zahŕňajúcimi odhaľovanie a zákaz obchodovania s rádiologickým materiálom, identifikáciu rádiologického alebo jadrového materiálu na mieste činu a rozpoznanie rádiologických a jadrových nebezpečenstiev a dôkazov.

Vnútroštátna odborná príprava – pokročilý kurz na tému rádiologických a jadrových hrozieb, ktorý sa podrobnejšie venuje rádiologickým a jadrovým hrozbám s osobitným dôrazom na rádiologické rozptylové zariadenia a improvizované jadrové zariadenia.

Vnútroštátna odborná príprava – kurz na tému rádiologických a jadrových protiopatrení predstavujúci multiagentúrny prístup, ktorý sa zameriava na rozvoj opatrení proti rádiologickým a jadrovým hrozbám a na spoločnú reakciu na rádiologické a jadrové incidenty zo strany kľúčových národných agentúr vrátane orgánov presadzovania práva, colných orgánov, bezpečnostných agentúr, špecialistov prvého zásahu, spravodajských služieb, verejného zdravia, regulačných orgánov, priemyslu atď.

Vnútroštátna odborná príprava – kurz na tému ochrany kritickej infraštruktúry zameraný na sektory, ktoré môžu byť priamo napadnuté, ako sú jadrové elektrárne, jadrové výskumné reaktory, miesta s rádiovými zdrojmi, dopravné uzly, ako aj odvetvia, na ktoré sa môžu zamerať neštátne subjekty s cieľom získať citlivé a kontrolované technológie.

Výsledok č. 4: Posilnená vnútroštátna a medzinárodná spolupráca vrátane výmeny informácií v rámci zmluvných strán a medzi nimi pri navrhovaní a prijímaní účinných a praktických opatrení na účinné vykonávanie dohovoru.

Výstup 4.1: Ľahšia výmena informácií podľa požiadaviek dohovoru ICSANT

Úrad OSN pre drogy a kriminalitu (UNODC) bol s účinnosťou od 3. októbra 2022 vzhľadom na svoj mandát, úlohu a odborné znalosti v súvislosti s dohovorom ICSANT oficiálne poverený Úradom OSN pre právne veci (OLA) – ako prevádzkovateľom funkcií depozitára generálneho tajomníka pre tento dohovor – prijímaním a šírením oznámení o určení orgánov, ktoré vydali zmluvné štáty podľa článku 7 ods. 4. Všetky oznámenia tohto druhu sa teda zasielajú na túto e-mailovú adresu: unodc-icsant@un.org. Prijaté oznámenia sa majú uverejňovať na webovom sídle UNODC ICSANT a – s výhradou ďalšieho prenosu z UNODC na OLA – na webovom sídle Zbierky zmlúv Organizácie Spojených národov.

Činnosť 4.1.1: Kampaň na podporu štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru ICSANT, aby určili príslušný orgán a kontaktné miesto podľa článku 7 ods. 4 dohovoru (UNODC)

UNODC bude vykonávať osvetové činnosti zamerané na povzbudenie štátov, ktoré sú už zmluvnými stranami dohovoru ICSANT, aby si splnili povinnosť stanovenú v článku 7 ods. 4, v ktorom sa od zmluvných štátov vyžaduje, aby informovali Organizáciu Spojených národov o svojich príslušných orgánoch a kontaktných miestach zodpovedných za zasielanie a prijímanie informácií súvisiacich s dohovorom ICSANT. Činnosti budú zahŕňať zasielanie listov príslušným stálym misiám so žiadosťou, aby si splnili povinnosti podľa článku 7 ods. 4; vedenie dvojstranných zasadnutí; vypracovanie letákov a iných informačných materiálov vo všetkých šiestich úradných jazykoch OSN.

Činnosť 4.1.2: Stretnutie príslušných vnútroštátnych orgánov a kontaktných miest v rámci dohovoru ICSANT (UNODC)

UNODC zorganizuje prvé stretnutie takýchto príslušných orgánov a kontaktných miest v treťom roku projektu vo Viedni (Rakúsko). Súčasťou stretnutia bude aj simulované koordinačné cvičenie a školenie o tom, ako byť účinným styčným bodom podľa článku 7 ods. 4. Stretnutie sa zameria na národné kontaktné miesta a iné príslušné vnútroštátne zainteresované strany.

Činnosť 4.1.3: Virtuálne brífingy v rámci dohovoru ICSANT pre existujúce justičné a bezpečnostné siete UNODC (UNODC)

UNODC bude na základe sietí dlhodobej spolupráce pozostávajúcich z bezpečnostných a justičných kontaktných miest zriadených úradom UNODC v rôznych regiónoch sveta (napr. pre región Sahel, Blízky východ a severnú Afriku a Indický oceán) poskytovať online technické brífingy a virtuálne spolupracovať s týmito sieťami, pričom bude uplatňovať metodiku kaskádových školení. Kontaktné miesta v rámci týchto dlhodobých sietí pravidelne spolupracujú tak, že analyzujú operačné výzvy, vymieňajú si osvedčené postupy v reakcii na tieto výzvy a diskutujú o príslušných prípadoch.

Výstup 4.2: Cieľové skupiny na regionálnej úrovni využívajú najlepšie postupy a poznatky získané pri pripojení k dohovoru ICSANT a jeho vykonávaní na zvýšenie účinného vykonávania dohovoru ICSANT a fyzickej ochrany jadrových materiálov a jadrových zariadení.

Činnosť 4.2.1: Stretnutia komunity odborníkov z praxe (UNOCT)

UNOCT/UNCCT zorganizujú štyri (4) stretnutia na podporu vnútroštátnej spolupráce odborníkov v rádiologickej a jadrovej oblasti a v oblasti boja proti terorizmu s cieľom zlepšiť výmenu informácií a spravodajských informácií, ako aj koordináciu medzi agentúrami. Na týchto stretnutiach sa stretnú komunity odborníkov z praxe so zástupcami agentúr pre boj proti terorizmu, colných orgánov, špecialistov prvého zásahu, spravodajských služieb, súdnictva, orgánov presadzovania práva, orgánov zodpovedných za tvorbu politiky/rozhodovania, úradníkov v oblasti verejného zdravia, regulačných orgánov v jadrovej oblasti atď. Tieto stretnutia umožnia komunitám odborníkov identifikovať nedostatky, výzvy a získané poznatky, ako aj vymieňať si najlepšie postupy týkajúce sa výmeny informácií, výmeny spravodajských informácií a medzinárodnej spolupráce. Tieto komunity budú podporovať spoluprácu a koordináciu zainteresovaných strán relevantných pre účinné vykonávanie dohovoru ICSANT a fyzickej ochrany jadrových materiálov a jadrových zariadení, pričom budú mať k dispozícii platformu UNOCT pre prepájanie a učenie. Tento inovatívny online nástroj na budovanie kapacít, ktorý bol spustený v októbri 2021, spája členské štáty, súkromný sektor, akademickú obec, think tanky, výskumné ústavy a občiansku spoločnosť s cieľom posilniť poskytovanie osobnej technickej pomoci. Platforma je jedinečný virtuálny nástroj na prekonanie prekážok, ako sú náklady, geografické vzdialenosti a obmedzenia vyplývajúce z pandémie, a to tým, že sprístupňuje rôznym zainteresovaným stranám a odborníkom z praxe zdroje v oblasti boja proti terorizmu a predchádzania násilnému extrémizmu a boja proti nemu, a to kedykoľvek a kdekoľvek.